

Ziekteverzuim in de bouw

2014

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Ziekteverzuim in de bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Augustus 2015

Ziekteverzuim in de bouw

2014

K. Afrian

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	11
1.1 Inleiding	11
1.2 Gevolgen voor de registratie van loondoorbetaling in het tweede ziektejaar	11
2 Ontwikkeling ziekteverzuimpercentage	13
2.1 Ontwikkeling verzuimpercentage	13
2.2 Verzuimpercentage naar werknemerskenmerken	13
2.3 Verzuimpercentage naar bedrijfskenmerken	18
2.4 Vergelijking bouw en andere bedrijfssectoren	22
3 Meldingsfrequentie	23
3.1 Ontwikkeling meldingsfrequentie	23
3.2 Meldingsfrequentie naar werknemerskenmerken	23
3.3 Meldingsfrequentie naar bedrijfskenmerken	25
4 Verzuimduur en aantal ziektegevallen	27
4.1 Ontwikkeling verzuimduur en aantal ziektegevallen	27
4.2 Verzuimduur naar kenmerken werknemers	28
5 Verzuim langer dan één jaar	31
5.1 Ontwikkeling verzuim langer dan één jaar	31
5.2 Langdurig verzuim naar werknemerskenmerken	32
5.3 Langdurig verzuim naar bedrijfskenmerken	32
Bijlage	35
EIB-publicaties	37

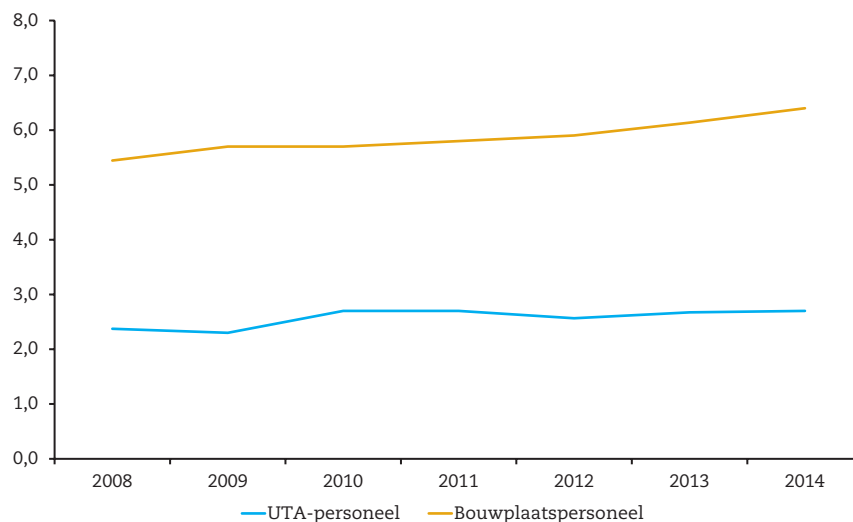

Samenvatting

Verzuimpercentage stabiel

Het ziekteverzuimpercentage¹ in de bouw is in 2014 op 5,0%² uitgekomen. Daarmee blijft het verzuimpercentage op hetzelfde niveau als in 2013. Ook het verzuimpercentage inclusief het tweede jaar van ziekte bleef met 5,9% stabiel ten opzichte van 2013. Het verzuimpercentage neemt met de leeftijd toe. Het verzuimpercentage van werknemers van 55 jaar en ouder ligt ruim twee keer zo hoog als dat van jongere werknemers. Bovendien verschilt het verzuimpercentage naar beroepsgroep: het overig bouwplaatspersoneel, metselaars en straatmakers kennen een verzuimpercentage dat veel hoger ligt dan gemiddeld. Het verzuimpercentage onder het bouwplaatspersoneel nam toe van 6,1% in 2013 naar 6,4% in 2014 (figuur 1). Het verzuimpercentage onder het bouwplaatspersoneel neemt al sinds 2009 jaarlijks toe. Daarentegen bleef het verzuimpercentage onder het UTA-personeel met 2,7% op het zelfde niveau als in 2013. Binnen de categorie UTA-personeel ligt het verzuimpercentage onder uitvoerders en het administratief personeel hoger dan bij de andere UTA-beroepen. Daarnaast hangt het verzuimpercentage samen met de aard van werkzaamheden en de omvang van het personeelsbestand. Net als voorgaande jaren ligt het verzuimpercentage in de gww lager dan in de andere sectoren en kennen afbouwbedrijven juist een hoger verzuimpercentage dan gemiddeld. Bovendien neemt het verzuimpercentage af met de grootte van het bedrijf.

Figuur 1 Ontwikkeling van het verzuimpercentage, 2008-2014

Bron: EIB

- 1 Het percentage van het aantal verzekerde manjaren dat in het eerste jaar van ziekmelding verloren is gegaan als gevolg van ziekte.
- 2 Dit betreft het verzuim in het eerste jaar van het verzuim. Aangezien de werkgever vanaf 2006 de zieke werknemer gedurende maximaal twee jaar moet doorbetalen, wordt vanaf 2006 het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald. In de jaren 2007 tot en met 2009 bedroeg dit 0,6% en schommelt de laatste jaren rond 1%. In 2014 bedroeg dit aandeel 0,9%.

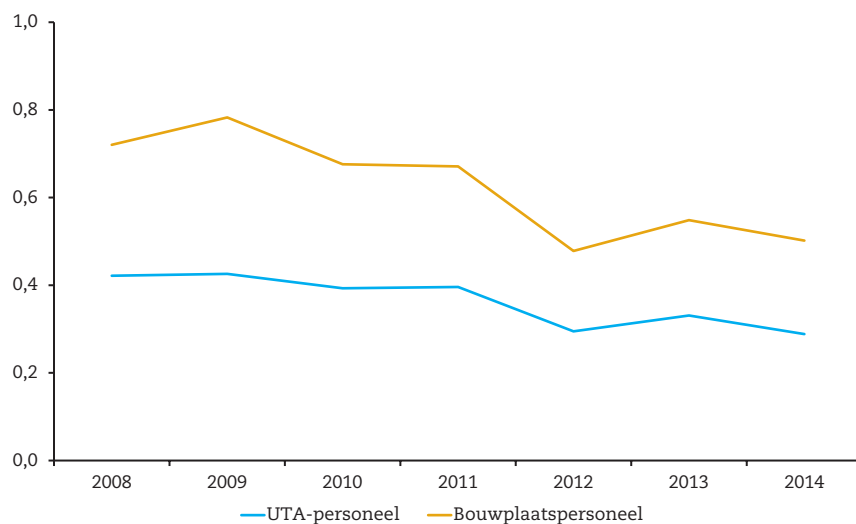
Meldingsfrequentie afgenomen

De meldingsfrequentie, het aantal ziektegevallen per verzekerd mensjaar, is afgenomen van 0,475 in 2013 tot 0,425 in 2014. Daarmee komt de meldingsfrequentie vrijwel op hetzelfde niveau uit als in 2012. De meldingsfrequentie nam tot aan 2013 af.

Bij alle leeftijdscategorieën is de meldingsfrequentie afgenomen. Daarnaast nam de meldingsfrequentie zowel bij het bouwplaats- (van 0,55 naar 0,50) als het UTA-personeel (van 0,33 naar 0,29) af (figuur 2).

Binnen de categorie bouwplaatspersoneel kennen ijzervlechters en het overig bouwplaatspersoneel een hoge meldingsfrequentie en bij het UTA-personeel is dat bij het kaderpersoneel en calculators het geval. Daarnaast varieert de meldingsfrequentie met de aard van de werkzaamheden en de omvang van het personeelsbestand. Bedrijven in de afbouwsector kennen een hogere meldingsfrequentie dan gemiddeld. Dat geldt ook voor bedrijven met 51-100 manjaren.

Figuur 2 Ontwikkeling van de meldingsfrequentie, 2008-2014

Bron: EIB

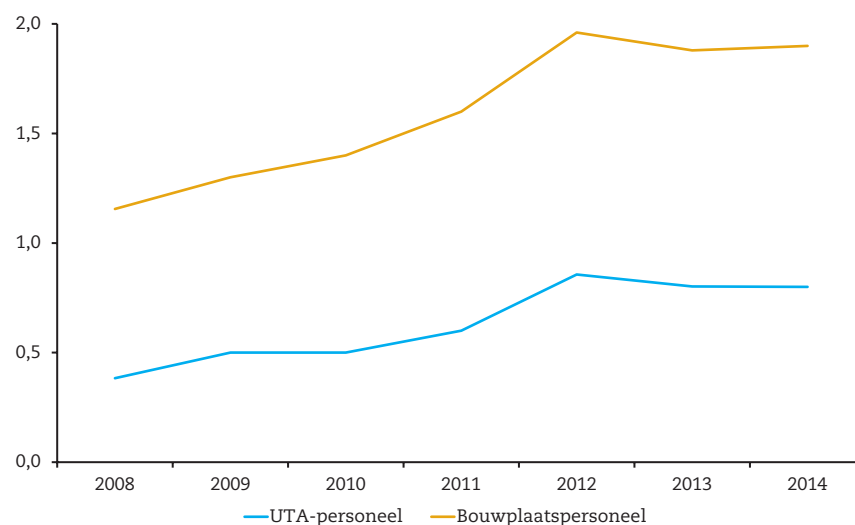
Gemiddeld aantal ziektegevallen neemt af, verzuimduur neemt toe

Zowel het gemiddelde aantal patiënten per manjaar als het gemiddelde aantal gevallen per patiënt zijn afgenomen. Daarentegen zijn zowel de gemiddelde verzuimduur per geval als per patiënt toegenomen. De verzuimduur neemt sterk toe met de leeftijd. Zowel de gemiddelde verzuimduur per geval als per patiënt ligt bij werknemers van 55 jaar en ouder drie keer zo hoog als bij de jongste leeftijdscategorie. Naar beroepsgroep bezien is het beeld niet eenduidig. Wel geldt ook hier dat deze verzuimgrootheden bij het bouwplaatspersoneel hoger liggen dan bij het UTA-personeel.

Aandeel gevallen van één jaar of langer stabiel

Het aandeel gevallen van één jaar of langer bleef in 2014 met 1,5% op hetzelfde niveau als in 2013. Het aandeel langdurende gevallen schommelt de laatste jaren rond dit percentage. Er is een duidelijke relatie tussen leeftijd en langdurig ziekteverzuim. Het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer neemt met de leeftijd toe. Bij werknemers van 55 jaar en ouder ligt dit aandeel bijna twee keer zo hoog als bij de leeftijdscategorie 45-55 jaar en bijna drie keer zo hoog als bij de leeftijdscategorieën tussen 25-44 jaar. Metselaars, minder geschoolden en straatmakers kennen een veel hoger aandeel langdurige ziektegevallen dan gemiddeld. Het aandeel gevallen van één jaar of langer ligt bij het bouwplaatspersoneel (1,8%) twee keer zo hoog als bij het UTA-personeel (0,9%) (figuur 3).

Figuur 3 Ontwikkeling van het aandeel gevallen van één jaar of langer, 2008-2013

Bron: EIB

---

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) rapporteert jaarlijks over het ziekteverzuim in de bouw. In deze publicatie wordt het ziekteverzuim in de bouw in 2014 beschreven. Voor de beschrijving van het ziekteverzuim is gebruik gemaakt van geregistreerde ziektegevallen van bedrijven die bij een Arbodienst zijn aangesloten. De werknemers die bij deze bedrijven werkzaam zijn, vertegenwoordigen alle leeftijdsklassen, beroepsgroepen en woonprovincies die onderscheiden worden in het arbeidsbestand van de bouwnijverheid. Daarnaast is gebruik gemaakt van de meest recente gegevens voor wat betreft de werkgelegenheid. De bedrijven waarop deze gegevens betrekking hebben, vertegenwoordigen alle grootteklassen en typen die onderscheiden worden in het bedrijvenbestand van de bouw. Voor de beschrijving is voor het jaar 2014 gebruik gemaakt van gegevens voor wat betreft de werkgelegenheid in dat jaar.

Verzuim naar werknemers- en bedrijfskenmerken

Voor de beschrijving van het ziekteverzuim naar werknemerskenmerken zijn de ziektegevallen gekoppeld aan het dienstverbandenbestand van APG. Uit dit bestand is de leeftijd, de beroepsgroep en de woonprovincie van de werknemers af te leiden. Het aantal ziektegevallen en de manjaren verzuim in het bestand zijn geschat door het verzuim in de steekproef op te hogen met de bekende verhouding in werkgelegenheid tussen het bestand en de steekproef.

Voor de beschrijving naar bedrijfskenmerken zijn de grootte van de bedrijven, het bedrijfstype en de gewerkte manjaren per bedrijf ontleend aan de jaarlijkse bedrijveninformatie die op APG informatie is gebaseerd. Het verzuim is ook in deze tabellen geschat door ophoging van de gegevens van de Arbodiensten. De gegevens worden uitgesplitst naar UTA-personeel en bouwplaatspersoneel, type bedrijf, hoofdgroep en grootteklasse. Een aantal indelingen van de bedrijven is minder gedetailleerd: de grootteklasse kleiner dan vijf en de klasse zes tot en met tien zijn samengevoegd. In dit rapport is in de hoofdgroepindeling de categorie b&u gesplitst in b&u (de hoofdaannemingsbedrijven in nieuwbouw en onderhoud) en afbouwbedrijven.

1.2 Gevolgen voor de registratie van loondoorbetaling in het tweede ziektejaar

Op 1 januari 2004 is de wet Verlenging Loondoorbetaling bij Ziekte van kracht geworden. Werknemers die vóór 1 januari 2004 ziek zijn geworden werden na een ziekteperiode van één jaar gekeurd om de mate van arbeidsongeschiktheid te bepalen. Bij gebleken blijvende arbeidsongeschiktheid kon betrokkene vervolgens een beroep doen op een WAO-uitkering. Voor werknemers die op of na 1 januari 2004 ziek worden, geldt dat de werkgever óók in het tweede jaar van ziekte de werknemer moet doorbetalen. Na twee jaar kan eventueel een beroep op de WIA (die in de plaats is gekomen van de WAO) worden gedaan. Omdat de registratie uitgaat van afgesloten gevallen kan met ingang van verslagjaar 2006 de invloed van de wet op het verzuim worden aangegeven. In de rapportage wordt daarom voor de jaren 2006 tot en met 2013 het verzuimpercentage vermeld exclusief en inclusief het verzuim in het tweede jaar van de betrokken verzuimgevallen. Alleen de uitkomsten van het verzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte geven namelijk een betrouwbare vergelijking met de jaren vóór 2006. De cijfers inclusief het tweede jaar van ziekte geven echter het door de bedrijven ervaren verzuimpercentage in 2006 tot en met 2013 weer.

Bij langdurende ziektegevallen wordt de klachtcode beter geregistreerd dan bij de kortdurende ziektegevallen. Er is daarom een beperkt aantal tabellen met een verdeling van de gevallen in het tweede ziektejaar naar klachtcode opgenomen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de ontwikkeling van het verzuimpercentage. In hoofdstuk 3 komt de meldingsfrequentie aan bod. Hoofdstuk 4 gaat in op het aantal ziektegevallen en de verzuimduur.

Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 verder ingezoomd op de ziektegevallen die langer dan één jaar duren. Alle verzuimgrootheden worden zowel naar de werknemers- als de bedrijfskenmerken behandeld.

Begrippen

Van de begrippen die in deze publicatie veelvuldig worden gebruikt, wordt hierna een korte beschrijving gegeven.

A-groep

De uitvoerders en de werknemers in een leidinggevend of administratief beroep. In dit rapport wordt deze groep ook als UTA-personeel aangeduid.

Arbeidsbestand

Werknemers die in de waarnemingsperiode voor één of meerdere dagen bij de uitvoeringsorganisatie sociale verzekeringen bekend waren, hetzij als werkende, hetzij als werkloze.

B-groep

Bouwplaatswerknemers die vallen onder een CAO in de bouwnijverheid. Ook aangeduid als bouwplaatspersoneel.

Duurgroep

Op grond van het aantal ziektedagen kan een indeling naar de duur van de ziekte worden gemaakt. Deze indeling is 1-5, 5-10, 11-20, 21-65, 66-130, 131-195, 195-260 en meer dan 260 dagen.

Meldingsfrequentie

De verhouding tussen het aantal ziektegevallen en het aantal verzekerde manjaren. Het aantal verzekerde manjaren is de som van het aantal gewerkte manjaren en het aantal manjaren ziekte.

Verzuimpercentage

Het percentage van het aantal verzekerde manjaren dat verloren is gegaan als gevolg van ziekte.

2 Ontwikkeling ziekteverzuimpercentage

2.1 Ontwikkeling verzuimpercentage

Verzuimpercentage stabiel

In 2014 kwam het verzuimpercentage in de bouw uit op 5,0%. Daarmee komt het verzuimpercentage uit op hetzelfde niveau als in 2013. De graadmeter voor het verzuim is het verzuimpercentage. Dit is het aantal manjaren ziekte uitgedrukt als percentage van het totale aantal verzekerde manjaren. Wel is er een groot verschil in de uitkomst van het verzuimpercentage afhankelijk van het wel of niet meetellen van het verzuim in het tweede jaar³ (tabel 2.1). Wanneer alleen het verzuim in het eerste jaar van ziekte wordt geteld, bedraagt het verzuimpercentage 5,0%. Wordt ook het tweede jaar van ziekte in de berekening meegenomen, dan komt het verzuimpercentage in 2014 uit op 5,9%. Daarmee bleven beide grootheden op hetzelfde niveau als in 2013.

Tabel 2.1 Ontwikkeling verzuimpercentage exclusief en inclusief tweede jaar van ziekte, 2009-2014

	Exclusief tweede jaar van ziekte	Inclusief tweede jaar van ziekte
2009	4,7	5,3
2010	4,8	5,5
2011	5,0	5,7
2012	4,9	5,9
2013	5,0	5,9
2014	5,0	5,9

Bron: EIB

2.2 Verzuimpercentage naar werknemerskenmerken

Verzuimpercentage neemt toe met de leeftijd

Naarmate de leeftijd oploopt, neemt het verzuimpercentage toe (tabel 2.2). Zo ligt het verzuimpercentage van werknemers van 55 jaar en ouder ruim twee keer zo hoog als dat van jongere werknemers. Van alle dagen verloren aan verzuim in de bedrijfstak kwam in 2014 een derde voor rekening van oudere werknemers. Een leeftijdstoename gaat gepaard met meer chronische gezondheidsklachten wat zich uit in een hoger verzuimpercentage. De verschillen in ziekteverzuim tussen de leeftijdsgroepen worden vrijwel volledig door chronische gezondheidsproblemen verklaard. Oudere werknemers zonder chronische gezondheidsproblemen hebben nagenoeg hetzelfde ziekteverzuimpercentage als jonge werknemers (TNO, 2014).

De ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage naar leeftijdscategorie kent geen eenduidig beeld (tabel 2.3 en 2.4). Zo nam het verzuimpercentage onder werknemers jonger dan 20 jaar en werknemers van 55 jaar en ouder in vergelijking met 2013 af. Bij de leeftijdscategorie 30-34 bleef het verzuimpercentage stabiel en nam bij de resterende leeftijdscategorieën toe.

³ Sinds 2006 is de werkgever verplicht de werknemer gedurende maximaal twee jaar door te betalen. Daarom wordt vanaf 2006 het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald. In de jaren 2007 tot en met 2009 bedroeg dit aandeel 0,6% en schommelt de laatste jaren rond de 1%. In 2014 bedroeg dit aandeel 0,9%.

Ziekteverzuim verschilt naar beroepsgroep

Het ziekteverzuim verschilt niet alleen naar leeftijd maar ook naar het type werkzaamheden dat men uitvoert. Het ziekteverzuimpercentage onder het bouwplaatspersoneel ligt ruim twee keer zo als hoog dan onder het UTA-personeel⁴.

Binnen de categorie bouwplaatspersoneel kennen metselaars, straatmakers en het overig bouwplaatspersoneel (allen ruim 9%) een verzuimpercentage dat flink boven het gemiddelde ligt (tabel 2.2). De werknemers in de beroepsgroepen die tot het UTA-personeel worden gere-

Tabel 2.2 Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie en beroepsgroep, 2014

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Verzuimpercentage	
				Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
	A	B	C=A+B	100*B/C	
Leeftijd					
<20	3.025	33	3.058	1,1	1,1
20 – 24	7.663	232	7.895	2,9	2,8
25 – 29	10.584	463	11.047	4,2	3,6
30 – 34	12.003	526	12.529	4,2	3,7
35 – 44	25.874	1.265	27.139	4,7	4,0
45 – 54	27.883	2.024	29.907	6,8	5,6
≥55	20.325	2.195	22.520	9,7	7,6
Totaal	107.357	6.738	114.095	5,9	5,0
Beroep					
Timmerlieden	28.099	2.037	30.131	6,8	5,8
Metselaars	7.053	724	7.772	9,3	7,9
Minder geschoolden	12.020	1.062	13.076	8,1	6,4
IJzervlechters	902	71	973	7,3	6,4
Straatmakers	4.316	439	4.752	9,2	7,9
Machinisten	7.841	572	8.412	6,8	5,4
Overig bouwplaatspersoneel	4.122	438	4.557	9,6	8,1
Leidinggevend	7.821	211	8.037	2,6	2,2
Uitvoerders	7.651	350	8.003	4,4	3,7
Werkvoorbereiders	5.936	168	6.108	2,8	2,3
Calculators	2.744	86	2.832	3,0	2,5
Kaderpersoneel	1.974	54	2.029	2,7	2,3
Overig UT	3.083	53	3.138	1,7	1,6
Administratief personeel	13.794	473	14.274	3,3	2,8
Totaal	107.357	6.738	114.095	5,9	5,0

Bron: EIB

⁴ Voor de indeling van de beroepsgroepen zie bijlage.

kend, verzuimen over het algemeen minder dan gemiddeld. Wel ligt het verzuimpercentage onder uitvoerders en het administratieve personeel hoger dan de andere UTA-beroepen. Ook hier geldt dat ontwikkeling van het verzuimpercentage naar beroepsgroep sterk verschilt. Bij een aantal beroepsgroepen nam het verzuimpercentage ten opzichte van 2013 af (tabel 2.3 en 2.4). Bij andere beroepsgroepen nam het verzuimpercentage juist toe of bleef op hetzelfde niveau.

Tabel 2.3 Verzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2009-2014

	Ziekteverzuim exclusief ziekte 2 ^e jaar					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Leeftijd						
<20	4,7	3,8	3,6	1,8	1,6	1,1
20 – 24	3,7	3,2	3,2	2,9	2,6	2,8
25 – 29	3,6	3,5	3,6	3,3	3,3	3,6
30 – 34	3,8	3,5	3,8	3,6	3,8	3,7
35 – 44	4,4	4,6	4,6	4,2	3,9	4,0
45 – 54	5,1	5,4	5,6	5,0	5,2	5,6
≥55	6,1	6,8	7,2	8,3	8,3	7,6
Totaal	4,7	4,8	5,0	4,9	5,0	5,0
Beroep						
Timmerlieden	5,3	5,2	5,8	5,3	5,8	5,8
Metselaars	6,6	6,1	7,1	7,4	8,1	7,9
Minder geschoolden	5,8	6,1	5,0	5,9	6,2	6,4
IJzervlechters	5,9	5,3	7,2	7,4	7,8	6,4
Straatmakers	5,4	6,2	7,1	6,2	5,7	7,9
Machinisten	5,2	5,4	4,6	4,5	5,0	5,4
Overig bouwplaatspersoneel	6,5	6,4	8,1	7,7	7,2	8,1
Leidinggevenden	1,7	2,4	2,4	2,8	2,5	2,2
Uitvoerders	3,0	3,6	3,4	3,7	4,1	3,7
Werkvoorbereiders	1,6	2,1	2,0	2,1	1,8	2,3
Calculators	2,0	2,2	2,5	2,0	1,9	2,5
Kaderpersoneel	1,8	2,8	1,8	1,7	1,5	2,3
Overig UT	2,4	2,9	3,1	2,9	2,4	1,6
Administratief personeel	2,7	2,7	2,8	2,1	2,7	2,8
Totaal	4,7	4,8	5,0	4,9	5,0	5,0

Bron: EIB

Tabel 2.4 Verzuimpercentage inclusief het tweede jaar van ziekte naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2009-2014

	Ziekteverzuim inclusief ziekte 2e jaar					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Leeftijd						
<20	4,7	3,9	3,7	1,9	1,6	1,1
20 – 24	3,9	3,3	3,4	3,2	2,7	2,9
25 – 29	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9	4,2
30 – 34	4,3	3,9	4,5	4,3	4,2	4,2
35 – 44	5,0	5,3	5,3	5,1	4,5	4,7
45 – 54	6,0	6,3	6,6	6,1	6,3	6,8
≥55	7,2	8,3	8,9	10,6	10,7	9,7
Totaal	5,3	5,5	5,7	5,9	5,9	5,9
Beroep						
Timmerlieden	6,0	6,1	5,8	6,6	6,9	6,8
Metselaars	7,7	7,2	7,1	9,6	10,4	9,3
Minder geschoolden	6,6	7,2	5,0	7,4	7,4	8,1
IJzervlechters	6,6	6,4	7,2	9,6	9,2	7,3
Straatmakers	6,2	7,3	7,1	7,6	7,0	9,2
Machinisten	6,1	6,5	4,6	5,6	5,9	6,8
Overig bouwplaatspersoneel	7,4	7,5	8,1	9,7	8,8	9,6
Leidinggevend	1,9	2,5	2,4	3,6	2,8	2,6
Uitvoerders	3,3	4,2	3,4	4,4	4,9	4,4
Werkvoorbereiders	1,9	2,4	2,0	2,7	2,0	2,8
Calculators	2,1	2,8	2,5	2,4	2,4	3,0
Kaderpersoneel	1,8	3,0	1,8	1,8	1,5	2,7
Overig UT	2,9	3,5	3,1	3,8	2,5	1,7
Administratief personeel	3,1	3,0	2,8	2,6	3,3	3,3
Totaal	5,3	5,5	5,7	5,9	5,9	5,9

Bron: EIB

Verzuimpercentage hoogst in Drenthe

Werknemers uit Groningen kennen een verzuimpercentage dat veel hoger ligt dan gemiddeld. Ook werknemers uit Drenthe kennen een relatief hoog verzuimpercentage. Daarentegen ligt het verzuimpercentage onder werknemers in Flevoland en Utrecht juist laag.

Tabel 2.5 Verzuimpercentage naar provincie, 2014

Provincie	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Verzuimpercentage	
				Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
	A	B	C=A+B	100*B/C	
Groningen	2.681	267	2.956	9,0	8,4
Friesland	4.893	389	5.289	7,4	6,5
Drenthe	3.229	279	3.514	7,9	7,4
Overijssel	10.945	649	11.591	5,6	5,1
Flevoland	1.644	40	1.679	2,4	2,6
Gelderland	15.106	905	16.007	5,7	5,3
Utrecht	7.416	240	7.636	3,1	3,0
Noord-Holland	13.582	837	14.417	5,8	5,3
Zuid-Holland	20.491	1.250	21.737	5,7	5,3
Zeeland	3.144	152	3.292	4,6	4,6
Noord-Brabant	19.246	1.354	20.613	6,6	6,1
Limburg	4.981	376	5.363	7,0	6,5
Totaal	107.357	6.738	114.095	5,9	5,0

Bron: EIB

2.3 Verzuimpercentage naar bedrijfskenmerken

Verzuimpercentage sector afbouw het hoogst

Naar sector bezien ligt het verzuimpercentage in de afbouw met 7,8% ver boven het gemiddelde (tabel 2.6). Dat geldt met name voor het UTA-personeel (hierna A-personeel). Bij het bouwplaats-personeel (hierna B-groep) is het verschil met de andere sectoren iets minder groot.

Gww-, dak- en vlechtwerkbedrijven kennen een veel hoger verzuimpercentage dan gemiddeld (tabel 2.7).

Tabel 2.6 Verzuimpercentage naar sector (totaal en A- en B-groep), 2014

Provincie	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Verzuimpercentage	
				Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
A- en B-groep					
B&U	49.286	2.924	52.210	5,6	4,8
Gww	27.663	1.538	29.201	5,3	4,5
Afbouw	19.894	1.683	21.577	7,8	6,6
Overig	10.514	593	11.107	5,3	4,5
Totaal	107.357	6.738	114.095	5,9	5,0
A-groep					
B&U	20.948	683	21.631	3,2	2,7
Gww	11.934	310	12.244	2,5	2,2
Afbouw	5.056	251	5.307	4,7	3,8
Overig	5.029	135	5.163	2,6	2,5
Totaal	42.966	1.380	44.346	3,1	2,7
B-groep					
B&U	28.354	2.224	30.579	7,3	6,1
Gww	15.781	1.176	16.957	6,9	5,8
Afbouw	14.844	1.426	16.270	8,8	7,5
Overig	5.558	386	5.944	6,5	5,3
Totaal	64.536	5.213	69.749	7,5	6,4

Bron: EIB

Tabel 2.7 Verzuimpercentage naar type bedrijf (Totaal A- en B-groep)

		Verzuimpercentage	
		Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
A1	Nieuwbouw	5,1	4,3
A3	Nieuwbouw/gww	6,5	5,9
B0	Nieuwbouw/onderhoud	6,0	5,0
C1/2	Onderhoud	4,5	3,9
D0	Timmerwerk	7,7	6,5
E1/2	Metsel-/Voegwerk	6,1	5,3
F0	Vlechtwerk	7,9	6,9
G1/5	Afwerkbedrijven	5,7	5,6
H1/2	Dakwerk	8,6	7,4
J1	Gww	9,8	8,0
J2	Gww+diversen	4,4	3,6
J3	Straatwerk	5,2	4,4
J6	Kabel-/buizenwerk	6,9	6,1
Jrest	Overig gww	5,8	5,0
Anders		6,1	5,2
Totaal		5,9	5,0

Bron: EIB

Tabel 2.8 Verzuimpercentage naar type bedrijf naar A- en B-groep, 2014

		Verzuimpercentage	
		Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
A-groep			
A1	Nieuwbouw	3,1	2,6
A3	Nieuwbouw/gww	3,1	2,7
B0	Nieuwbouw/onderhoud	3,4	3,1
C1/2	Onderhoud	2,1	1,8
D0	Timmerwerk	4,3	3,9
E1/2	Metsel-/Voegwerk	3,6	3,3
F0	Vlechtwerk	4,1	2,8
G1/5	Afwerkbedrijven	5,9	5,9
H1/2	Dakwerk	5,6	4,7
J1	Gww	5,3	3,3
J2	Gww+diversen	2,2	2,0
J3	Straatwerk	2,5	2,0
J6	Kabel-/buizenwerk	1,3	1,3
Jrest	Overig gww	10,7	10,5
Anders		3,2	2,7
Totaal		3,1	2,7
B-groep			
A1	Nieuwbouw	7,1	6,0
A3	Nieuwbouw/gww	8,9	8,2
B0	Nieuwbouw/onderhoud	7,0	5,7
C1/2	Onderhoud	5,8	5,0
D0	Timmerwerk	9,1	7,5
E1/2	Metsel-/Voegwerk	7,1	6,1
F0	Vlechtwerk	8,5	7,6
G1/5	Afwerkbedrijven	5,7	5,6
H1/2	Dakwerk	9,7	8,4
J1	Gww	10,8	9,0
J2	Gww+diversen	6,3	5,1
J3	Straatwerk	6,7	5,8
J6	Kabel-/buizenwerk	8,3	7,3
Jrest	Overig gww	4,1	3,0
Anders		7,4	6,4
Totaal		7,5	6,4

Bron: EIB

Verzuimpercentage neemt af met grootteklasse

Naarmate de bedrijfsgrootte toeneemt, neemt het verzuimpercentage in de bouwnijverheid af (tabel 2.9). Het verzuimpercentage bij de kleinste bedrijven ligt drie keer zo hoog als bij de grootste bedrijven. Dit geldt zowel bij het A- als B-personeel.

Tabel 2.9 Verzuimpercentage naar grootteklasse (A- en B-groep), 2014

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Verzuimpercentage	
				Incl. ziekte 2 ^e jaar	Excl. ziekte 2 ^e jaar
A- en B-groep					
≤10	23.952	2.943	26.895	10,9	9,1
11-20	16.308	903	17.211	5,2	4,7
21-50	22.906	1.270	24.176	5,3	4,6
51-100	15.825	786	16.611	4,7	4,2
≥100	28.366	838	29.203	2,9	2,5
Totaal	107.357	6.738	114.095	5,9	5,0
A-groep					
≤10	5.926	438	6.364	6,9	5,5
11-20	4.846	143	4.989	2,9	2,6
21-50	8.745	305	9.050	3,4	2,9
51-100	7.007	205	7.213	2,8	2,6
≥100	16.442	288	16.730	1,7	1,5
Totaal	42.966	1.380	44.346	3,1	2,7
B-groep					
≤10	18.076	2.455	20.531	12,0	10,1
11-20	11.475	746	12.221	6,1	5,5
21-50	14.194	932	15.126	6,2	5,5
51-100	8.829	569	9.398	6,0	5,5
≥100	11.962	511	12.473	4,1	3,5
Totaal	64.536	5.213	69.749	7,5	6,4

Bron: EIB

2.4 Vergelijking bouw en andere bedrijfssectoren

De cijfers in dit rapport hebben tot nu toe alleen betrekking op de bouw. Om de ontwikkeling van het verzuim in te kunnen schatten is een vergelijking met het verzuim in het totale bedrijfsleven nuttig. Hiervoor staan de verzuimgegevens van het CBS ter beschikking. Het CBS rapporteert per kwartaal het verzuimpercentage in een groot aantal sectoren, waaronder de bouw. In tabel 2.10 is de ontwikkeling van het verzuimpercentage voor het totale bedrijfsleven en enkele grotere sectoren opgenomen. Bovendien worden de cijfers voor de bouw(nijverheid) vermeld, zowel volgens opgave van het CBS als van het EIB.

Wanneer het ziekteverzuim van de bouw wordt vergeleken met dat in andere sectoren, dan blijkt dit volgens zowel het CBS als het EIB boven het gemiddelde te liggen. Bij vergelijking van het ziekteverzuim volgens het CBS en volgens het EIB blijken er aanzienlijke verschillen te zijn. Hierbij moeten de volgende punten bedacht worden:

- In de cijfers van het CBS is de hele bedrijfstak bouwnijverheid opgenomen, dus inclusief bouwinstallatie.
- De EIB-rapportage over het ziekteverzuim geeft een groot aantal details en grootheden die het CBS niet kent. Het CBS beperkt de rapportage enkel tot het verzuimpercentage.

In 2009 tot en met 2014 is het ziekteverzuimpercentage volgens het CBS lager dan volgens het EIB. Bovendien is ook de ontwikkeling afwijkend. De verschillen in ontwikkeling zijn verklaarbaar op grond van de hiervoor vermelde verschillen in registratie.

Tabel 2.10 Ziekteverzuim in het particuliere bedrijfsleven (SBI2008), 2009-2014

	Verzuimpercentage					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal bedrijfsleven	4,1	4,2	4,2	4,0	3,9	3,8
Industrie	5,2	5,1	5,2	5,0	4,9	4,8
Financiële dienstverlening	2,8	3,2	3,3	3,2	3,2	3,1
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	5,3	5,1	5,4	5,3	5,0	4,9
Bouwnijverheid CBS	4,1	4,2	4,3	4,0	3,8	3,7
Bouwnijverheid EIB	4,7	4,8	5,0	4,9	5,0	5,0

Bron: CBS/ EIB

---

3 Meldingsfrequentie

3.1 Ontwikkeling meldingsfrequentie

Meldingsfrequentie afgenomen

De meldingsfrequentie is in 2014 afgenomen. De meldingsfrequentie, het aantal ziektegevallen per verzekerd mensjaar, daalde van 0,475 in 2013 tot 0,425 in 2014 (tabel 3.1). Daarmee ligt de meldingsfrequentie ongeveer op hetzelfde niveau als in 2012. De meldingsfrequentie ligt de laatste jaren historisch laag.

3.2 Meldingsfrequentie naar werknemerskenmerken

Jongeren melden zich minder vaak ziek

De jongste leeftijdscategorie kent de laagste meldingsfrequentie (tabel 3.1). Bij de overige leeftijdscategorieën is er weinig differentiatie in de meldingsfrequentie. Wel is het zo dat als ouderen zich ziek melden dat gemiddeld voor een langere duur is (zie hoofdstuk 5). Bij alle leeftijdscategorieën was er sprake van een daling van de meldingsfrequentie ten opzichte van 2013.

Ijzervlechters melden zich het vaakst ziek

Naar beroepsgroep bezien melden ijzervlechters zich het vaakst ziek (tabel 3.1). Bovendien ligt de meldingsfrequentie van deze categorie de afgelopen twee jaar hoger dan voorheen. Ook het overige bouwplaatspersoneel heeft een hogere meldingsfrequentie dan gemiddeld. Bij het UTA-personeel kennen vooral het kaderpersoneel en calculators een hogere meldingsfrequentie. De meldingsfrequentie van het overig technisch personeel ligt historisch laag.

Meldingsfrequentie hoogst bij werknemers uit Groningen

Werknemers uit Groningen melden zich vaker ziek dan gemiddeld. Ook in Friesland en Noord-Brabant ligt de meldingsfrequentie hoger dan gemiddeld. Drenthe kent juist de laagste meldingsfrequentie. De verschillen tussen de andere provincies zijn relatief klein.

Tabel 3.1 Meldingsfrequentie naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2009-2014

	Meldingsfrequentie					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<20	1,563	1,178	1,147	0,228	0,289	0,167
20 – 24	0,889	0,752	0,774	0,414	0,423	0,382
25 – 29	0,748	0,643	0,638	0,428	0,473	0,437
30 – 34	0,692	0,581	0,604	0,429	0,517	0,458
35 – 44	0,625	0,547	0,546	0,432	0,491	0,441
45 – 54	0,571	0,522	0,503	0,415	0,460	0,420
≥55	0,497	0,484	0,484	0,448	0,498	0,440
Totaal	0,671	0,591	0,585	0,422	0,474	0,425
Timmerlieden	0,815	0,684	0,669	0,498	0,584	0,486
Metselaars	0,722	0,577	0,626	0,478	0,644	0,576
Minder geschoolden	0,828	0,769	0,672	0,465	0,499	0,500
IJzervlechters	0,467	0,442	0,514	0,634	0,777	0,744
Straatmakers	0,702	0,673	0,722	0,382	0,402	0,487
Machinisten	0,599	0,610	0,562	0,426	0,460	0,440
Overig bouwplaatspersoneel	1,054	0,922	1,133	0,657	0,614	0,671
Leidinggevend	0,331	0,320	0,311	0,278	0,299	0,256
Uitvoerders	0,448	0,427	0,402	0,347	0,357	0,310
Werkvoorbereiders	0,450	0,421	0,437	0,293	0,338	0,305
Calculators	0,471	0,470	0,438	0,315	0,368	0,324
Kaderpersoneel	0,426	0,448	0,471	0,329	0,316	0,340
Overig UT	0,491	0,483	0,468	0,379	0,433	0,264
Administratief personeel	0,446	0,396	0,386	0,274	0,327	0,291
Totaal	0,671	0,591	0,585	0,422	0,475	0,425
Groningen	0,830	0,622	0,783	0,507	0,427	0,539
Friesland	0,718	0,538	0,602	0,437	0,476	0,494
Drenthe	0,715	0,487	0,685	0,554	0,397	0,248
Overijssel	0,625	0,525	0,569	0,337	0,409	0,422
Flevoland	0,817	0,875	0,617	0,737	0,489	0,363
Gelderland	0,656	0,605	0,588	0,407	0,444	0,391
Utrecht	0,689	0,563	0,54	0,343	0,492	0,286
Noord-Holland	0,574	0,563	0,547	0,332	0,464	0,435
Zuid-Holland	0,722	0,658	0,587	0,407	0,528	0,459
Zeeland	0,777	0,718	0,716	0,609	0,544	0,293
Noord-Brabant	0,653	0,580	0,559	0,493	0,510	0,480
Limburg	0,650	0,556	0,583	0,415	0,399	0,429
Totaal	0,671	0,591	0,585	0,422	0,475	0,425

Bron: EIB

Tabel 3.2 Meldingsfrequentie naar sector, type bedrijf en grootteklasse (A- en B-groep en totaal)

	Meldingsfrequentie		
	A-groep	B-groep	Totaal
Sector			
B&U	0,290	0,485	0,407
Gww	0,285	0,479	0,406
Afbouw	0,248	0,565	0,490
Overig	0,333	0,481	0,437
Totaal	0,289	0,502	0,425
Type bedrijf			
A1 Nieuwbouw	0,306	0,517	0,411
A3 Nieuwbouw/gww	0,377	0,545	0,476
B0 Nieuwbouw/onderhoud	0,370	0,554	0,501
C1/2 Onderhoud	0,196	0,353	0,300
D0 Timmerwerk	0,389	0,591	0,533
E1/2 Metsel-/voegwerk	0,231	0,487	0,415
F0 Vlechtwerk	0,360	0,645	0,605
G1/5 Afwerkbedrijven	0,558	0,730	0,704
H1/2 Dakwerk	0,254	0,459	0,404
J1 Gww	0,185	0,704	0,609
J2 Gww+diversen	0,293	0,517	0,413
J3 Straatwerk	0,275	0,393	0,350
J6 Kabel-/buizenwerk	0,133	0,455	0,391
Jrest Overig gww	0,260	0,131	0,164
Anders	0,392	0,561	0,508
Totaal	0,289	0,502	0,425
Grootteklasse			
≤10	0,266	0,501	0,450
11-20	0,233	0,402	0,356
21-50	0,366	0,558	0,494
51-100	0,448	0,693	0,591
≥100	0,203	0,390	0,293
Totaal	0,289	0,502	0,425

Bron: EIB

3.3 Meldingsfrequentie naar bedrijfskenmerken

Afbouwsector en bedrijven met 51-100 manjaren hoogste meldingsfrequentie

Net als bij het verzuimpercentage ligt de meldingsfrequentie in de afbouwsector het hoogst. In de gww ligt de meldingsfrequentie juist het laagst. Ook naar bedrijfstype treden er grote verschillen in de meldingsfrequentie op. De hoogste meldingsfrequentie doet zich bij afwerkbedrijven voor. Dat geldt zowel voor het bouwplaats- als het UTA-personeel in dat type bedrijven. Bedrijven die in de categorie 'overig gww' vallen, kennen juist een hele lage meldingsfrequentie. Hoewel het ziekteverzuimpercentage met de grootteklasse afneemt is het beeld wat betreft de

meldingsfrequentie niet eenduidig. Bedrijven met 51-100 manjaren kennen een meldingsfrequentie die veel hoger ligt dan gemiddeld. Bij bedrijven met meer dan 100 manjaren ligt de meldingsfrequentie juist het laagst.

4 Verzuimduur en aantal ziektegevallen

4.1 Ontwikkeling verzuimduur en aantal ziektegevallen

Gemiddeld aantal ziektegevallen neemt af, verzuimduur neemt toe

Zowel het gemiddeld aantal patiënten per manjaar als het gemiddelde aantal gevallen per patiënt zijn na de stijging in 2013 afgenomen. Daarmee zet de daling die sinds 2009 is ingezet door. Daarentegen zijn zowel de gemiddelde verzuimduur per geval als per patiënt toegenomen. De gemiddelde verzuimduur per ziektegeval bedroeg in 2014 bijna 31 dagen en komt daarmee ruim vier dagen hoger uit dan in 2013. De gemiddelde verzuimduur neemt, met uitzondering van 2013, sinds 2009 toe. Daarmee is er een tegengestelde ontwikkeling gaande dan bij het aantal ziektegevallen.

Tabel 4.1 Gemiddeld aantal ziektegevallen en gemiddelde verzuimduur per patiënt en per ziektegeval, 2006-2014

	Gemiddeld aantal patiënten per manjaar	Gemiddeld aantal gevallen per patiënt	Gemiddelde verzuimduur per geval	Gemiddelde verzuimduur per patiënt
2006	0,46	1,43	18,2	26,0
2007	0,45	1,41	19,3	27,3
2008	0,46	1,37	18,8	25,8
2009	0,41	1,63	18,1	29,4
2010	0,39	1,50	21,1	31,7
2011	0,39	1,50	22,1	33,1
2012	0,31	1,37	29,8	50,0
2013	0,33	1,45	27,1	39,2
2014	0,30	1,40	30,7	42,9

Bron: EIB

Tabel 4.2 Gemiddeld aantal ziektegevallen per patiënt en gemiddelde verzuimduur naar leeftijdscategorie, 2014

	Gemiddeld aantal patiënten per manjaar	Gemiddeld aantal gevallen per patiënt	Gemiddelde verzuimduur per geval	Gemiddelde verzuimduur per patiënt
<20	0,14	1,16	16,5	19,2
20 – 24	0,26	1,46	19,1	27,8
25 – 29	0,29	1,51	21,6	32,7
30 – 34	0,31	1,45	21,1	30,5
35 – 44	0,30	1,43	23,9	34,2
45 – 54	0,30	1,36	34,7	47,3
≥55	0,33	1,32	45,6	60,2
Totaal	0,30	1,40	30,7	42,9

Bron: EIB

4.2 Verzuimduur naar kenmerken werknemers

Gemiddeld aantal ziektegevallen en verzuimduur nemen toe met leeftijd

Het aantal patiënten per manjaar neemt met de leeftijd toe (tabel 4.2). Het aantal gevallen per patiënt neemt eerst nog toe en vervolgens weer af. Bij de verzuimduur is er een duidelijke samenhang met de leeftijd. Zowel de gemiddelde verzuimduur per geval als per patiënt ligt bij werknemers van 55 jaar en ouder drie keer zo hoog als bij de jongste leeftijdscategorie.

Beeld naar beroepsgroep niet eenduidig

In tegenstelling tot de leeftijd is het beeld wat betreft de beroepsgroepen niet eenduidig. Het gemiddelde aantal patiënten per manjaar ligt bij ijzervlechters het hoogst en bij leidinggeven- den het laagst. Het kaderpersoneel kent juist gemiddeld het hoogste aantal gevallen per patiënt. Wat betreft de verzuimduur staan straatmakers gemiddeld zowel bij de duur per geval als patiënt bovenaan de lijst. Het overig uitvoerend technisch personeel kent juist de kortste verzuimduur. Wel geldt ook hier dat deze verzuimgrootheden bij het bouwplaatspersoneel hoger liggen dan bij het UTA-personeel.

Ruim de helft van de ziektegevallen duurt minder dan vijf dagen

Ruim de helft van de afgesloten ziektegevallen duurt minder dan vijf (werk)dagen (tabel 4.4). Een kwart van de ziektegevallen duurt langer dan 20 werkdagen. Verzuim langer dan één jaar hangt sterk samen met de leeftijd. Bij jongeren komt dit niet voor, terwijl 7% van de ziektegeval- len onder ouderen langer dan één jaar duurt.

Tabel 4.3 Gemiddeld aantal ziektegevallen per patiënt en gemiddelde verzuimduur naar beroepsgroep, 2014

	Gemiddeld aantal patiënten per manjaar	Gemiddeld aantal gevallen per patiënt	Gemiddelde verzuimduur per geval	Gemiddelde verzuimduur per patiënt
Timmerlieden	0,35	1,38	31,2	43,2
Metselaars	0,40	1,40	36,1	50,7
Minder geschoolden	0,35	1,42	33,9	48,2
IJzervlechters	0,47	1,56	22,7	35,4
Straatmakers	0,37	1,30	42,5	55,1
Machinisten	0,31	1,42	32,3	45,7
Overig bouwplaatspersoneel	0,43	1,53	31,8	48,7
Leidinggevend	0,19	1,30	22,9	29,7
Uitvoerders	0,23	1,30	31,7	41,3
Werkvoorbereiders	0,22	1,37	19,9	27,3
Calculators	0,23	1,36	20,6	28,0
Kaderpersoneel	0,21	1,59	17,9	28,4
Overig UT	0,21	1,24	16,4	20,4
Administratief personeel	0,20	1,46	25,0	36,5
Totaal	0,30	1,40	30,7	42,9

Bron: EIB

Tabel 4.4 Procentuele verdeling van het aantal afgesloten ziektegevallen naar leeftijdscategorie en duurgroep, 2014

	>0-5	>5-10	>10-20	>20-65	>65-130	>130-195	>195-260	>260-520	Totaal
<20	65,1	4,7	14,0	9,3	4,7	0,0	2,3	0,0	100
20 – 24	61,4	9,6	7,0	14,0	5,9	0,4	1,3	0,4	100
25 – 29	62,5	10,2	6,2	12,3	4,9	1,4	0,8	1,8	100
30 – 34	67,5	8,5	5,6	10,0	3,7	1,7	1,3	1,7	100
35 – 44	62,4	10,5	7,2	9,8	4,8	2,2	1,2	2,0	100
45 – 54	52,5	12,3	8,2	11,3	6,6	2,9	2,2	3,9	100
≥55	43,0	14,0	9,2	13,5	7,6	3,6	2,2	7,0	100
Totaal	56,0	11,4	7,7	11,5	5,8	2,4	1,7	3,5	100

Bron: EIB

Straatmakers kennen relatief langere verzuimduur

De verzuimduur verschilt bovendien naar beroepsgroep (tabel 4.5). Van de ziektegevallen onder straatmakers duurt 46% minder dan vijf dagen. Bovendien is het aandeel ziektegevallen dat langer dan één jaar duurt onder die beroepsgroep het grootst. Daarentegen duurt bijna 80% van de ziektegevallen onder het werkvoorbereiders en het kaderpersoneel minder dan vijf dagen.

Tabel 4.5 Procentuele verdeling van het aantal afgesloten ziektegevallen naar leeftijdscategorie en duurgroep, 2014

	>0-5	>5-10	>10-20	>20-65	>65-130	>130-195	>195-260	>260-520	Totaal
Timmerlieden	53,6	12,5	7,8	12,5	6,1	2,4	1,8	3,4	100
Metselaars	48,4	12,3	8,7	13,7	9,1	2,1	1,7	4,0	100
Minder geschoolden	51,4	12,5	9,9	11,6	5,6	2,9	1,3	4,7	100
Ijzervlechters	58,4	11,7	8,8	11,7	5,1	2,2	0,0	2,2	100
Straatmakers	45,9	11	9,0	14,6	8,5	3,8	2,3	4,9	100
Machinisten	53,7	13,2	6,8	14,1	3,2	2,9	2,0	4,1	100
Overig bouwplaats- personeel	48,9	14,8	10,0	13,2	5,8	1,6	2,6	3,2	100
Leidinggevenden	72,2	6,2	4,8	7,3	3,1	2,8	1,1	2,5	100
Uitvoerders	57,6	10,2	9,1	7,8	6,1	4,8	1,5	3,0	100
Werkvoorbereiders	78,0	6,2	2,5	4,8	2,8	2,0	1,1	2,5	100
Calculators	75,1	3,9	3,3	8,8	5,0	1,1	0,6	2,2	100
Kaderpersoneel	79,6	10,2	0,0	2,8	3,7	0,0	0,9	2,8	100
Overig UT Administratief personeel	69,2	8,4	4,7	8,4	6,5	1,9	0,9	0,0	100
Totaal	56,0	11,4	7,7	11,5	5,8	2,4	1,7	3,5	100

Bron: EIB

5 Verzuim langer dan één jaar

5.1 Ontwikkeling verzuim langer dan één jaar

Aandeel gevallen van één jaar of langer stabiel

In 2014 kwam het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer uit op 1,5%. Daarmee komt het aandeel op hetzelfde niveau uit als in 2013. Het aandeel langdurende gevallen schommelt de laatste jaren rond 1,5% (tabel 5.1). Sinds 2006 is de werkgever verplicht de werknemer gedurende maximaal twee jaar door te betalen. Daarom wordt vanaf 2006 het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald.

Tabel 5.1 Percentage gevallen van één jaar of langer naar leeftijd en beroepsgroep, 2009-2014

	Percentage van werkenden					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Leeftijd						
<20	0,1	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
20 – 24	0,3	0,2	0,4	0,5	0,2	0,2
25 – 29	0,5	0,5	0,3	0,8	0,6	0,8
30 – 34	0,7	0,5	1,0	1,0	0,7	0,8
35 – 44	1,0	1,1	1,0	1,2	1,0	0,9
45 – 54	1,5	1,5	1,7	1,5	1,6	1,6
≥55	1,7	2,2	2,5	3,6	3,4	3,1
Totaal	1,0	1,1	1,3	1,6	1,5	1,5
Beroepsgroep						
Timmerlieden	1,1	1,2	1,5	1,6	1,6	1,6
Metselaars	1,7	1,6	2,2	2,7	2,9	2,3
Minder geschoolden	1,3	1,5	1,2	1,7	1,9	2,3
Ijzervlechters	1,2	1,5	2,6	2,9	2,0	1,6
Straatmakers	1,2	1,4	2,0	1,6	1,9	2,3
Machinisten	1,6	1,6	1,1	1,4	1,3	1,8
Overig bouwplaatspersoneel	1,4	1,3	1,5	2,8	2,4	2,1
Leidinggevenden	0,3	0,3	0,6	1,1	0,6	0,6
Uitvoerders	0,5	0,8	0,8	1,0	1,4	0,9
Werkvoorbereiders	0,3	0,5	0,4	0,7	0,3	0,8
Calculators	0,5	0,5	0,8	0,8	0,4	0,7
Kaderpersoneel	0,0	0,5	0,0	0,3	0,3	0,9
Overig UT	0,7	0,6	0,9	1,1	0,2	0,0
Administratief personeel	0,7	0,6	0,5	0,7	1,0	0,9
Totaal	1,0	1,1	1,3	1,6	1,5	1,5

Bron: EIB

5.2 Langdurig verzuim naar werknemerskenmerken

Langdurig verzuim loopt op met leeftijd

Er is een duidelijke relatie tussen leeftijd en langdurig ziekteverzuim. Het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer neemt met de leeftijd toe (tabel 5.1). Bij werknemers van 55 jaar en ouder ligt dit aandeel bijna twee keer zo hoog als bij de leeftijdscategorie 45-55 jaar en bijna drie keer zo hoog als bij de leeftijdscategorieën tussen 25-44 jaar. Wel neemt het aandeel gevallen na de sterke stijging in 2012 voor het tweede jaar op rij af.

Langdurig verzuim verschilt naar beroep

Metselaars, minder geschoolden en straatmakers kennen een veel hoger aandeel langdurige ziektegevallen dan gemiddeld. Bij het UTA-personeel kennen uitvoerders, kader- en administratief personeel een hoger aandeel verzuim langer dan één jaar. Bij het overig UT (uitvoerende technisch) personeel was er in 2014 zelfs geen sprake van langdurig ziekteverzuim. De ontwikkeling van het verzuim langer dan één jaar is wisselend: bij de ene beroepsgroep is dit aandeel toegenomen, bij de andere juist afgenomen.

5.3 Langdurig verzuim naar bedrijfskenmerken

Ook hier geldt dat het aandeel verzuim langer dan één jaar het hoogst is in de afbouw en onderhoudsector (tabel 5.2). In de gww is dat aandeel juist het kleinst. Naar bedrijfstype bezien hebben vooral dakwerkbedrijven en afwerkbedrijven vaker te maken met langdurig verzuim. Wat betreft de grootte van het personeelsbestand neemt het aandeel langdurig verzuim met de bedrijfsgrootte af. Het aandeel verzuim langer dan één jaar ligt bij het bouwplaatspersoneel twee keer zo hoog als bij het UTA-personeel.

Tabel 5.2 Aandeel gevallen van één jaar of langer in de verzekerde manjaren naar hoofdgroep, bedrijfstype en grootteklasse, 2014

	Gevallen van één jaar of langer		
	A-groep	B-groep	Totaal
Sector			
B&U	0,7	1,9	1,5
Gww	0,6	1,7	1,3
Afbouw	1,3	1,9	1,8
Overig	0,5	1,9	1,5
Totaal	0,8	1,9	1,5
Type bedrijf			
A1 Nieuwbouw	0,7	2,1	1,4
A3 Nieuwbouw/gww	1,1	1,6	1,4
B0 Nieuwbouw/onderhoud	0,5	1,3	1,1
C1/2 Onderhoud	1,0	2,6	2,1
D0 Timmerwerk	0,8	1,6	1,4
E1/2 Metsel-/voegwerk	1,3	1,9	1,8
F0 Vlechtwerk	0,0	0,7	0,6
G1/5 Afwerkbedrijven	1,8	2,2	2,1
H1/2 Dakwerk	2,0	2,4	2,3
J1 Gww	0,6	1,9	1,3
J2 Gww+diversen	0,5	1,6	1,2
J3 Straatwerk	0,0	1,7	1,4
J6 Kabel-/buizenwerk	2,9	1,0	1,5
Jrest Overig gww	0,9	1,6	1,4
Anders	0,8	1,8	1,5
Totaal	0,8	1,9	1,5
Grootteklasse			
≤10	2,4	3,5	3,2
11-20	0,5	1,5	1,2
21-50	0,8	1,4	1,2
51-100	0,5	1,3	1,0
≥100	0,4	1,1	0,7
Totaal	0,8	1,9	1,5

Bron: EIB

Bijlage

Veranderingen in de registratie van het ziekteverzuim

In de registratie op basis van de verzuimgegevens van de Arbodiensten is sprake van onderregistratie. Niet alle bij een Arbodienst aangesloten bedrijven zullen alle ziektegevallen doorgeven aan deze Arbodienst. Over het algemeen zullen de kortdurende gevallen niet altijd gemeld worden.

Definities beroepsgroepen

In deze publicatie wordt geen indeling naar beroep gemaakt, maar vindt een aggregatie plaats naar beroepsgroep. In schema 1 is af te lezen welke beroepen tot welke beroepsgroep behoren. De ervaring heeft geleerd dat werknemers in een jaar vaak meerdere beroepen uitoefenen die tot één beroepsgroep zijn samen te voegen. Dit doet zich vooral voor bij de beroepsgroep timmerlieden en de beroepsgroep minder geschoolden.

In het schema zijn de beroepsgroepen van timmerlieden tot en met machinisten aangevuld met de groep overig bouwplaatspersoneel; een uitsplitsing van het bouwplaatspersoneel. De beroepsgroepen van leidinggevendenden tot en met administratief personeel is aangevuld met de groep overig UT, deze beroepsgroepen hebben betrekking op het UTA-personeel.

Schema 1 Indeling beroepen in beroepsgroepen

Beroepsgroep	De bij de beroepsgroep ingedeelde beroepen
Timmerlieden	Timmerlieden, betontimmerlieden en machinaalhoutbewerkers
Metselaars	Metselaars, voegers, tegelzetteren en stukadoors
Minder geschoolden	Betonwerkers, opperlieden, grondwerkers, chauffeurs, slopers, waterbouwers en ongeschoolden algemeen
Ijzervlechters	Ijzervlechters en heiers
Straatmakers	Straatmakers en wegenbouwers
Machinisten	Machinisten, monteurs en lassers
Leidinggevendenden	Directeuren, bedrijfsleiders, project/ rayonleiders, hoofd uitvoerders
Uitvoerders	Uitvoerders
Werkvoorbereiders	Werkvoorbereiders
Calculators	Calculators
Kaderpersoneel	Bouwkundigen/ingenieurs, tekenaars, technisch medewerkers bedrijfsbureau, kwaliteitscontroleurs
Administratief personeel	Administratief personeel
Overigen onbekend	

Bron: EIB

Schema 2 Indeling van de typen bedrijven in categorieën

Type	Benaming	Hieronder vallen de typen uit "De bouwbedrijven in 2006"
A1	Nieuwbouw	A1
A3	Nieuwbouw van grond-, water- en wegebouw	A3
B0	Nieuwbouw en onderhoud	B0
C1/2	Onderhoud	C1, C2
D0	Timmerwerk	D0
E1/2	Metselwerk	E1/E2
F0	Vlechtwerk	F0
G1/5	Tegelzetwerk	G1, G2, G3, G4, G5
H1/2	Dakwerk	H1, H2
J1	Grond-, water- en wegebouw	J1
J2	Grond-, water- en wegebouw en diverse	J2
J3	Straatwerk	J3
J6	Kabel/buizenwerk	J6
Jrest	Overige grond-, wateren wegebouw	J4, J5, J9, J0
Anders		A2, A4, A5, A6, K0, L0, M0, N0, O0, P0, P1, Q0, R0, S0, T0

Bron: EIB

Kenmerken van bedrijven

De bedrijven worden in dit rapport, zowel naar grootte als naar type ingedeeld. De indeling naar grootte van een bedrijf geschiedt aan de hand van het aantal verloonde manjaren in 2014. De indeling naar type is gebaseerd op de aard van de werkzaamheden. In principe wijken deze indelingen niet af van de indelingen, zoals die gemaakt worden in het EIB-rapport 'De bouwbedrijven in 2006'. In de rapportage over het ziekteverzuim zijn de bedrijfstypen echter verder geaggregeerd volgens schema 2.

EIB-publicaties

2010

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2010

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2006-2008

Bedrijfseconomische kencijfers b&u-bedrijven 2008

Bedrijfseconomische kencijfers gww-bedrijven 2008

Trends en ontwikkelingen in de afbouwbranche 2010-2015

Zzp'ers in de bouw

De arbeidsmarkt in de bitumineuze en kunststofdakbedekkingsbranche

Kantorenleegstand - probleemanalyse en oplossingsrichtingen (www.eib.nl)

Ondergrondse netwerken en grondwaterbeheer

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2009 (ARBOUW)

Ziekteverzuim in de bouw 2009

Beleidsvarianten beperking hypotheekrenteaftrek en liberalisatie huursector (www.eib.nl)

Nacht- en weekendwerk in het wegonderhoud

Bouw in beeld 2009

De bouwarbeidsmarkt 2010-2015

Bedrijfseconomische kencijfers gespecialiseerde bedrijven 2007-2008

Strategie en crisis

Vrouwen in technische functies

Marktstudie AFNL 2011-2012

Infrastuctuurmonitor - MIRT 2011

Kantorenleegstand - analyse van de marktwerking (www.eib.nl)

2011

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2011

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2007-2009

Openbare aanbestedingen in de gww

Bedrijfseconomische kencijfers gww-bedrijven 2009

Bedrijfseconomische kencijfers b&u-bedrijven 2009

Succesvol binnenstedelijk bouwen

De winst van innoveren (www.eib.nl)

Algemene BouwplaatsKosten (ABK) van B&U-projecten 2010 (RRBOUW)

Productiviteit en strategie (www.eib.nl)

Bouwconcerns in beeld 2009-2010

Trends en ontwikkelingen in de afbouwbranche 2011-2016

Restauratie en onderhoud van monumenten - marktverkenning tot 2015

Aanbestedingsgedrag opdrachtgevers (www.eib.nl)

Actuele situatie in de bouw - overzicht ten behoeve van de nieuwe woonvisie (www.eib.nl)

Dynamiek op de woningmarkt

De civiele betonbouw tot 2016 - ontwikkelingen op de markt en in de rolverdeling in het bouwproces (www.eib.nl)

Monumenten en corporaties - monumentenbezit en -beleid van corporaties (www.eib.nl)

Ziekteverzuim in de bouw 2010 (www.eib.nl)

Maatschappelijke woonagenda - van programmeren naar stimuleren

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2010 (ARBOUW)

Kantorenmonitor - analyse van vraag en aanbod (www.eib.nl)

MKBA Herstructurering Eemsdelta

Bedrijfseconomische kencijfers - b&u- en gww-bedrijven 2010 (www.eib.nl)

Kosten en baten van de bouw bbl-opleiding (www.eib.nl)

Overheid en markt; nieuw evenwicht in aanbesteden (www.eib.nl)

Dienstverlening van medeoverheden - quick scan onder architectenbureaus (www.eib.nl)

Infrastructuurmonitor - MIRT 2012 (www.eib.nl)

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2008-2010 (www.eib.nl)

Kostenmodel omgevingsrecht (www.eib.nl)

Bouwen voor kwaliteit (www.eib.nl)

2012

Evaluatie stimuleringspakket woningbouw (www.eib.nl)

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2012

Situatie op de Nederlandse hypotheekmarkt

Arbeid en scholing in de restauratiesector

Trends en ontwikkelingen in de wegenbouw tot 2017 (www.eib.nl)

Trends en ontwikkelingen in de afbouwbranche 2012-2017

Bouwconcerns in beeld 2010-2011

Effecten van bezuinigingen in de infrastructuur (www.eib.nl)

Annuitaire beperking hypotheekrenteafrek (www.eib.nl)

Vitaliteit: van feit tot beleid (www.eib.nl)

Ziekteverzuim in de bouw 2011 (www.eib.nl)

Landelijke samenvatting kantorenmonitor (www.eib.nl)

Stedelijke ontwikkeling en infrastructuur (www.eib.nl)

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2011 (ARBOUW)

Aanbestedingsgedrag opdrachtgevers (www.eib.nl)

Gemeentefinanciën, voorzieningen en ruimtelijke investeringen in krimpgebieden (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Noord Nederland (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Oost Nederland (www.eib.nl)

Kantorenmarkt provincie Utrecht (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Noord-Holland en Flevoland (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Zuid-Holland (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Zeeland (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Noord-Brabant (www.eib.nl)

Kantorenmarkt Limburg (www.eib.nl)

Verkiezingsprogramma's - gevolgen voor de woningmarkt en de bouwproductie (www.eib.nl)

Bouwen voor de zorg (www.eib.nl)

De bouw in 2020 (www.eib.nl)

Inventarisatie projecten Noord-Holland Noord 2013 (www.eib.nl)

Bouwschoolverlaters (www.eib.nl)

Perspectief voor de funderingsbranche (www.eib.nl)

Bouw in beeld 2011-2012

Regeerakkoord en woningcorporaties (www.eib.nl)

Infrastructuurmonitor - MIRT 2013 (www.eib.nl)

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2009-2011 (www.eib.nl)

Bedrijfseconomische kencijfers - b&u- en gww-bedrijven 2011 (www.eib.nl)

Marktstudie AFNL 2012-2017

2013

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2013

Verhuurderheffing en huurmaatregelen in krimpregio's (www.eib.nl)

Bouwconcerns in beeld 2011-2012

Woonakkoord - effecten op bouwproductie en werkgelegenheid (www.eib.nl)

Trends en ontwikkelingen in de afbouwbranche 2013-2018

Investeringsfaciliteit en verhuurderheffing (www.eib.nl)

De Stroomversnelling (www.eib.nl)

Ziekteverzuim in de bouw 2012 (www.eib.nl)

Verkenning woningbouwprogrammering Regio Amersfoort (www.eib.nl)

De feiten rond aanbesteden (www.eib.nl)

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2012 (ARBOUW)

Bouwen voor het onderwijs

Regionale kantorenmarkten Metropoolregio Rotterdam en Den Haag (www.eib.nl)

SER Energieakkoord (www.eib.nl)

Duurzame inzetbaarheid van arbeid

Bouw in beeld 2012-2013

Restauratie en onderhoud van monumenten

Waterbouw en waterschappen tot 2020

MKBA Zeeuws-Vlaanderen

Infrastructuurmonitor - MIRT 2014 (www.eib.nl)

EMVI, tenzij..... (www.eib.nl)

Verkenning woningbouwprogrammering regio Arnhem-Nijmegen (www.eib.nl)

Kostenverschil binnenstedelijk bouwen en bouwen op uitleglocaties in Noord-Holland (www.eib.nl)

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2010-2012 (www.eib.nl)

Bedrijfseconomische kencijfers b&u- en gww-bedrijven 2012 (www.eib.nl)

2014

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2014

Bouwconcerns in beeld 2012-2013 (www.eib.nl)

Eindgebruiker en opdrachtgever in de bouw: lessen uit het buitenland (www.eib.nl)

Toekomstperspectieven sloopsector (www.eib.nl)

Scenariostudie Overijssel (www.eib.nl)

Verkenning woningbouwprogrammering Regio Amersfoort (www.eib.nl)

Startersregeling Regio Amersfoort (www.eib.nl)

Succesfactoren opdrachtgeverschap (www.eib.nl)

Ziekteverzuim in de bouw 2013 (www.eib.nl)

Gebruik en effecten van de Starterslening (www.eib.nl)

Transactiekosten aanbesteden (www.eib.nl)

Bouw in beeld 2013-2014 (www.eib.nl)

Regionale afstemming van werklocaties in Noord-Brabant (www.eib.nl)

Infrastructuurmonitor - MIRT 2015 (www.eib.nl)

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2013 (Arbouw)

2015

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2015

Grondmarkt in crisistijd (www.eib.nl)

Van de grond af aan (www.eib.nl)

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2011-2013 (www.eib.nl)

Bedrijfseconomische kencijfers - b&u- en gww-bedrijven 2013 (www.eib.nl)

Restschulden in Nederland (www.eib.nl)

Beleggen in zorgvastgoed (www.eib.nl)

Effect vrijstelling WWS en verhuurderheffing (www.eib.nl)

Monitor arbeidsongevallen in de bouw 2014 (Arbouw)

Investeren in Nederland (www.eib.nl)

Werkloosheid in de bouw 2009-2011 (www.eib.nl)

Woningmarktgebieden in de Noordvleugel (www.eib.nl)

Infrastructuurmonitor: MIRT 2016 (www.eib.nl)

Vitaliteit op de lange termijn (www.eib.nl)

Succesvolle EMVI-aanbestedingen (www.eib.nl)

Energiebesparende technieken en kwalificaties bouwpersoneel (www.eib.nl)

Bedrijfseconomische kencijfers b&u- en gww-bedrijven 2014 (www.eib.nl)

Algemene kosten in het bouwbedrijf 2012-2014 (www.eib.nl)

Monitor bouwketen najaar 2015 (www.eib.nl)

Bouw in beeld 2014-2015 (www.eib.nl)

MKBA wetsvoorstel kwaliteitsborging voor het bouwen (www.eib.nl)

Monitor Zzp'ers in de bouw 2014, eerste halfjaar (www.eib.nl)

2016

Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2016

Macro-economische verkenning betonakkoord (www.eib.nl)

Instandhouding van monumenten (www.eib.nl)

Economisch Instituut voor de Bouw

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Desktop publishing: Margo Wakidjan-Nijbroek, EIB

The logo for the Economisch Instituut voor de Bouw (eib) features the lowercase letters 'eib' in a bold, blue, sans-serif font. The 'e' and 'i' are connected, and the 'b' is slightly larger and positioned to the right.

Economisch Instituut
voor de Bouw

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl

www.eib.nl